

CITES

Implicacions d'aquest conveni
en l'exercici de la professió
veterinària

Mireia O'Neill Riasol

Sandra Martín Nicolau

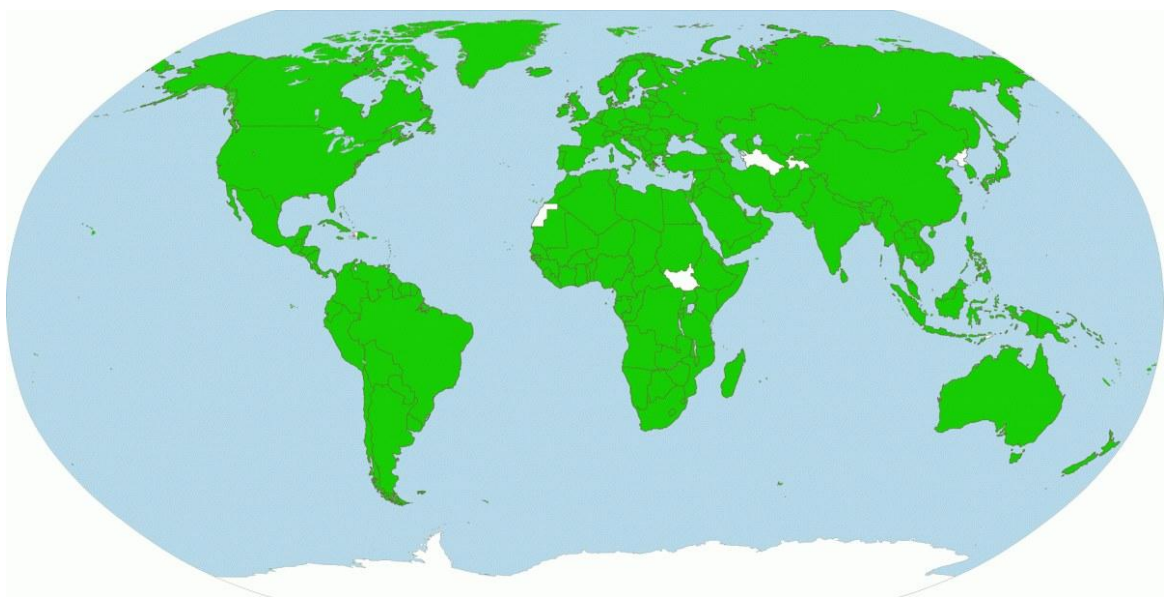
Margalida Mas Fiol

Judith Martorell

Anguela

Índex

I. Introducció	3
II. Legislació	3
1. Legislació Internacional	4
2. Legislació europea	11
3. Legislació nacional	13
4. Legislació autonòmica	14
5. Règim de sancions	14
III. Conclusions	16
IV. Bibliografia	17
V. Annexes.....	18
6. Enquesta	18
7. Articles de premsa	24
Campanyes.....	28
8. Model de denúncia.....	30
9. Estadístiques.....	32
10. Entrevistes	35

Mapa dels països membres al CITES

Introducció

Des de la seva entrada en vigor, el 1975, la **Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies de Fauna i Flora Salvatges Amenaçades (CITES)** vetlla per la protecció de les espècies animals i vegetals amenaçades i/o en perill d'extinció i per la sostenibilitat en el comerç internacional d'espècimens silvestres i dels seus productes. Per assolir aquests objectius, els governs dels Estats que són part del conveni s'impliquen en matèria legislativa i executiva com a Autoritats administratives, però és fonamental l'assessorament per part d'Autoritats científiques i la posada en pràctica de les mesures del Conveni per part dels agents autoritzats per al control dels intercanvis comercials amb espècimens de fauna i flora salvatges. En aquest treball pretenem, per una banda, desglossar de forma resumida però clara el Conveni CITES i posar de manifest el paper dels veterinaris, ja sigui com a supervisors de l'acompliment de les seves disposicions, o com a assessors per a la seva revisió i actualització periòdiques. D'altra banda, hem intentat reflectir la percepció sobre aquest tema, tant de la societat com del col·lectiu professional veterinari i extreure conclusions sobre l'actuació d'aquests professionals per tal d'incentivar el reconeixement de la necessitat de protegir les espècies de flora i fauna silvestres amenaçades.

Legislació

El conveni CITES va ser firmat a Washington el 3 de març de 1973 per 21 països i va entrar en vigor el 1975. En l'actualitat s'han afegit 175 països, i tots ells es denominen Parts. L'adhesió d'Espanya es va realitzar mitjançant l'Instrumento de 16 de maig de 1986.

Estableix una xarxa mundial de controls del comerç internacional d'espècies silvestres amenaçades incloses en el Conveni i posa de manifest la necessitat d'obtenir permisos d'exportació i d'importació, abans d'efectuar l'intercanvi d'exemplars, i es contemplen excepcions en l'emissió dels certificats. L'objectiu de tot això és la perfecta documentació i el coneixement de l'origen, destí i motiu de comercialització.

Pel funcionament del Conveni existeixen dos òrgans:

- La Conferència de les Parts. És l'òrgan superior i reuneix als Estats Contractants del Conveni en sessió ordinària un cop cada 2 o 3 anys com a mínim. També es pot reunir en sessió extraordinària si ho sol·liciten, almenys, un terç de les Parts.
- La Secretaria del Conveni CITES, administrada per les Nacions Unides, té la seva seu a Ginebra (Suïssa) i està finançada per les aportacions de les Parts. És l'agent d'enllaç pels intercanvis d'informació entre els Estats i amb altres autoritats i organitzacions.

El Conveni instaura la necessitat de: nombrar una o més Autoritats Administratives, nombrar una o més Autoritats Científiques i estableix els punts d'introducció autoritzats per cada País Part.

CITES protegeix només 33.000 espècies que es recullen en 3 Apèndix en funció del seu perill d'extinció, de les quals 28.000 són plantes i 5.000 animals. Cap de les espècies protegides per la CITES s'ha extingit a conseqüència del seu comerç, des que l'Acord va entrar en vigor el 1975.

- **Apèndix I:** espècies d'animals i plantes que estan en major perill d'extinció. El seu comerç està prohibit i només es permet en circumstàncies excepcionals investigació científica. En aquest cas es requereixen permisos especials.
- **Apèndix II:** espècies que encara que no estiguin en perill d'extinció, poden arribar a estar-ho sinó es controla el seu comerç. Aquest està permès si es compleixen certs requisits i és necessari un permís d'exportació o un certificat de reexportació.
- **Apèndix III:** espècies que es troben sota reglamentació dins del territori d'un país Part, el qual necessita la cooperació dels altres països per impedir o restringir la seva exportació. És necessari un permís d'exportació CITES quan l'espècimen és originari del país que ha sol·licitat la inclusió d'aquesta espècie en l'Apèndix III, o, en la resta de casos, un certificat d'origen per part de l'Autoritat Administrativa CITES del país exportador o re-exportador.

Les esmenes als Apèndixs I i II es decideixen en les Conferències de les Parts que tenen lloc cada 2 o 3 anys i que reuneixen a tots els països Parts. Les esmenes a l'Apèndix III les decideix cada país Part per les espècies que són originàries del seu propi país; aquestes es poden decidir en qualsevol moment i les publica la Secretaria CITES com "Notificacions a les Parts" en la seva pàgina web.

LEGISLACIÓ INTERNACIONAL

Un cop introduït el Conveni CITES passarem a concretar la legislació referent al comerç d'espècies exòtiques.

La legislació internacional s'estipula en el document "*Convención sobre el Comercio Internacional de Especies Amenazadas de Fauna y Flora Silvestres*", firmat a Washington el 3 de març de 1973 i esmenat a Bonn el 22 de juny de 1979. Està constituït per un preàmbul i 25 articles, a més a més, dels Apèndixs del Conveni CITES.

El preàmbul ens informa que els Estats Contractants:

- Reconeixen que la fauna i flora silvestre constitueixen un element irremplaçable dels sistemes naturals de la terra, i han d'estar protegides per aquesta generació i les posteriors.
- Són conscients del valor creixent de la fauna i flora silvestre des dels punts de vista estètic, científic, cultural, recreatiu i econòmic.
- Reconeixen que els pobles i Estats són i deuen ser els millor protectors de la seva fauna i flora silvestre

- Reconeixen que la cooperació internacional és essencial per la protecció d'espècies de fauna i flora silvestres contra la seva explotació excessiva mitjançant el comerç internacional.
- Estan convençuts de la urgència d'adoptar mesures apropiades.

Tenint en compte tot això, a continuació exposarem un resum amb la idea principal de cada un:

ARTICLE I. Inclou la definició d'una sèrie de paraules utilitzades en la Convenció: “espècie”, “espècimen”, “comerç”, “reexportació”, “introducció procedent del mar”, “autoritat científica”, “autoritat administrativa” i “part”.

ARTICLE II. En aquest es parla dels tres Apèndix que ja s’han explicat en la pàgina anterior. A més, s’estableix que les Parts no permetran el comerç en espècimens d'espècies incloses en els Apèndixs I, II i III, excepte en acord amb les disposicions de la present Convenció.

ARTICLE III. Reglamentació del comerç en espècimens d'espècies incloses en l'Apèndix I. S’estableix que aquest es realitzarà en conformitat amb el següent: tan la exportació com la importació, reexportació o introducció procedent del mar de qualsevol espècimen d'una espècie inclosa en l'Apèndix I requerirà, respectivament la prèvia concessió i presentació d'un permís d'exportació, que només es concedirà un cop satisfets uns determinats requisits; un permís d'importació i un permís d'exportació o certificat de reexportació, o bé la concessió d'un certificat expedit per una a Autoritat Administrativa de l'Estat (a partir d’ara, AAE) d'introducció.

ARTICLE IV. Reglamentació del comerç en espècimens d'espècies incloses en l'Apèndix II. Tot comerç d’aquests espècimens es realitzarà en conformitat amb: l'exportació requerirà la prèvia concessió i presentació d'un permís d'exportació. Una Autoritat Científica (AC) de cada Part vigilarà els permisos d'exportació expedits per aquell Estat per aquests espècimens i les seves exportacions. Quan una AC determini que l'exportació hagi de limitar-se per tal de conservar-la, a través del seu hàbitat, en un nivell consistent amb el seu paper en els ecosistemes on es trobi i en un nivell suficientment superior a aquell en el qual aquella espècie seria susceptible d'inclusió en l'Apèndix I, l'AC comunicarà a l'Autoritat Administrativa (AA) competent les mesures apropiades a prendre's, per tal de limitar la concessió de permisos d'exportació per espècimens d'aquella espècie. La importació requerirà la prèvia presentació d'un permís d'exportació o d'un certificat de reexportació. La reexportació requerirà la prèvia concessió i presentació d'un certificat de reexportació. La introducció procedent del mar requerirà la prèvia concessió d'un certificat expedit per una AAE d'introducció. Els esmentats certificats es podran concedir per períodes no superiors a un any per quantitats totals d'espècimens a ser capturats en tals períodes, previ assessorament d'una AC que hagi consultat amb altres autoritats científiques nacionals o internacionals.

ARTICLE V. Reglamentació del comerç en espècimens d'espècies incloses en l'Apèndix III. Tot comerç en espècimens d'espècies incloses en l'Apèndix III es realitzarà en conformitat amb les següents disposicions: l'exportació procedent d'un Estat que l'hagués inclòs en aquest Apèndix, requerirà la prèvia concessió i presentació d'un permís d'exportació. La importació requerirà, la prèvia presentació d'un certificat d'origen, i d'un permís d'exportació quan la importació prové d'un Estat que ha inclòs aquelles espècies en l'Apèndix III, excepte en els casos de reexportació, en que es requereix un certificat concedit per una AAE de reexportació en el sentit de que l'espècimen va ser transformat en aquell Estat, o està essent reexportat, serà acceptat per l'Estat d'importació com prova que s'ha complert amb les disposicions de la present Convenció respecte d'aquell espècimen.

ARTICLE VI. Els permisos i certificats concedits en conformitat amb les disposicions dels Articles III, IV i V hauran d'ajustar-se a les disposicions següents: cada permís d'exportació contindrà la informació especificada en el model exposat en l'Apèndix IV i únicament podrà utilitzar-se per exportació dins d'un període de 6 mesos a partir de la data de la seva expedició. Han de contenir el títol de la present Convenció, el nom i qualsevol segell d'identificació de l'AA que el concedeixi i un nombre de control assignat per aquesta. Totes les còpies seran clarament marcades com còpies i ninguna còpia podrà utilitzar-se en lloc de l'original, excepte que sigui endossat. Es requerirà un permís o certificat separat per cada embarcament d'espècimens. Una AAE d'importació de qualsevol espècimen cancel·larà i conservarà el permís d'exportació o certificat de reexportació i qualsevol permís d'importació corresponent presentat per la importació. Quan sigui apropiat i factible, una AA podrà fixar una marca sobre qualsevol espècimen per facilitar la seva identificació ("marca" significa qualsevol impressió indeleble, segell de plom o altre mitjà adequat d'identificar un espècimen, dissenyat de tal manera que la seva falsificació per persones no autoritzades sigui el més difícil possible).

ARTICLE VII. Exempcions i altres disposicions especials relacionades amb el Comerç.

1. Les disposicions dels Articles III, IV i V no s'aplicaran al trànsit o transbord d'espècimens a través o en el territori d'una Part, mentre els espècimens es trobin sota control duaner.
2. Quan una AAE d'exportació o de reexportació hagi verificat que un espècimen va ser adquirit amb anterioritat a la data en que van entrar en vigor les disposicions de la present Convenció respecte d'aquell espècimen, les disposicions dels Articles III, IV i V no s'aplicaran a aquell espècimen si l'AA expedeix un certificat a tal efecte.
3. Les disposicions dels Articles III, IV i V no s'aplicaran a espècimens que són Articles personals o béns de la llar. Aquesta exempció no s'aplicarà si: els espècimens d'una espècie inclosa en l'Apèndix I, van ser adquirits per l'amo fora de l'Estat de la seva residència normal i s'importin en aquell Estat; o en el cas d'espècimens d'una espècie inclosa en l'Apèndix II (adquirits per l'amo fora de l'Estat de la residència normal i en l'Estat en que es va produir la separació del medi silvestre); aquests s'importen en l'Estat de residència normal de l'amo. Tampoc s'aplica si l'Estat en que es va produir la separació del medi silvestre requereix la prèvia concessió de permisos d'exportació abans de qualsevol exportació d'aquests espècimens, excepte que una AA hagi verificat que van ser adquirits abans que les disposicions de la present Convenció entraran en vigor respecte d'aquest espècimen.
4. Els espècimens criats en captivitat (animals) o bé reproduïts artificialment (plantes) amb finalitats comercials seran considerats espècimens de les espècies incloses en l'Apèndix II.
5. Quan una AAE d'exportació hagi verificat que qualsevol espècimen d'una espècie animal/vegetal ha sigut criat en captivitat o reproduïda artificialment, o que sigui una part d'aquell animal o planta o s'ha derivat d'un o altre, un certificat d'aquella AA aquell efecte serà acceptat en substitució dels permisos exigits en virtut dels Articles III, IV o V.
6. Les disposicions dels Articles III, IV i V no s'aplicaran al préstec, donació o intercanvi no comercial entre científics i institucions científiques registrats amb l'AA del seu Estat, d'espècimens d'herbari, altres espècimens preservats, secs o incrustats de museu, i material de plantes vives que portin una etiqueta expedida o aprovada per una AA.
7. Una AA de qualsevol Estat podrà dispensar amb els requisits dels Articles II, IV i V i permetre el moviment, sense permisos o certificats, d'espècimens d'un parc zoològic, corc, col·lecció zoològica o botànica ambulants o altres exhibicions ambulants, sempre que: es registri tots els detalls sobre aquells espècimens amb l'AA; els espècimens es troben en qualsevol de les categories anomenades en els paràgrafs 2 o 5 del present Article, i

AA verifiqui que qualsevol espècimen viu serà transportat i cuidat amb mínim risc de ferides, deteriorament en la seva salut o maltractament.

ARTICLE VIII. Mesures que hauran de prendre les Parts.

1. Les Parts adoptaran les mesures apropiades per vetllar pel compliment de les seves disposicions i per prohibir el comerç d'espècimens en violació de les mateixes.
2. Qualsevol Part podrà disposar de qualsevol mètode de reemborsament intern per despeses incorregudes com resultat de la confiscació d'un espècimen adquirit en violació de les mesures preses en l'aplicació de les disposicions de la present Convenció.
3. En la mesura possible, les Parts vetllaran per a que es compleixin, amb un mínim de demora, les formalitats requerides pel comerç en espècimens. Cada Part podrà designar ports de sortides i ports d'entrada on presentar els espècimens pel seu enviament. Hauran de verificar que tot espècimen viu, durant qualsevol període de trànsit, permanència o enviament, sigui cuidat adequadament, per reduir al mínim el risc de ferides, deteriorament en la seva salut o maltractament.
4. Quan es confisqui un espècimen viu en conformitat amb les disposicions del paràgraf 1 del present Article: l'espècimen serà confiat a una AA de l'Estat confiscador; l'AA, després de consultar amb l'Estat d'exportació, retornarà l'espècimen a aquell Estat a cost del mateix, al seu centre de rescat o a un altre lloc que l'AA consideri apropiat i compatible amb els objectius d'aquesta Convenció. L'AA podrà obtenir l'assessoria d'una AC o consultar amb la Secretaria.
5. Un centre de rescat, significa una institució designada per una AA per cuidar el benestar dels espècimens vius, especialment d'aquells que hagin sigut confiscats.
6. Cada Part haurà de mantenir registres del comerç en espècimens de les espècies incloses en els Apèndixs I, II i III que hauran de contenir: noms i direccions dels exportadors i importadors i el número i la naturalesa dels permisos i certificats emesos; els Estats amb els quals es va realitzar aquell comerç; quantitats i tipus d'espècimens, noms de les espècies incloses en els Apèndixs I, II i III i, si cal, la mida i sexe dels espècimens.
7. Cada Part prepararà i transmetrà a la Secretaria informes periòdics sobre l'aplicació de les disposicions de la present Convenció, incloent: un informe anual que contingui un resum de la informació prevista en el paràgraf 6 del present Article; i un informe banal sobre mesures legislatives, reglamentàries i administratives adoptades per complir amb les disposicions de la present Convenció. Aquesta informació estarà disponible al públic quan ho permeti la legislació vigent de la Part interessada.

ARTICLE IX. Autoritat Administrativa i Científiques.

1. Per les finalitats de la present Convenció, cada Part designarà: una o més AA competents per concedir permisos o certificats en nom d'aquella Part; i una o més AC.
2. Al dipositar el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, cada Estat comunicarà al Govern Depositari el nom i la direcció de l'AA autoritzada per comunicar-se amb les altres Parts i amb la Secretaria.
3. Qualsevol canvi en les designacions o autoritzacions previstes en el present Article, serà comunicat a la Secretaria per la Part corresponent, amb la finalitat que sigui transmès a totes les altres Parts.
4. A sol·licitud de la Secretaria o de qualsevol AA designada en conformitat amb el paràgraf 2 del present Article, l'AA designada d'una Part transmetrà models de segells o altres medis utilitzats per autenticar permisos o certificats.

ARTICLE X. Comerç amb Estats que no són Parts de la Convenció. En els casos d'importacions, exportacions i reexportacions a Estats que no són Parts de la present Convenció, els Estats Parts podran acceptar, enlloc dels permisos i certificats anomenats en la present Convenció, documents comparables que hagin estat emesos per les autoritats governamentals competents de l'Estat no Part en la present Convenció.

ARTICLE XI: Conferència de les Parts.

1. La Secretaria convocarà a una Conferència de les Parts a més tardar, dos anys després de l'entrada en vigor de la present Convenció.
2. Posteriorment, la Secretaria convocarà reunions ordinàries de la Conferència, almenys cada dos anys, excepte que la Conferència decideixi altra cosa, i reunions extraordinàries en qualsevol moment a sol·licitud, per escrit de, almenys, 1/3 de les Parts.
3. En les reunions ordinàries o extraordinàries de la Conferència, les Parts examinaran l'aplicació de la present Convenció i podran: adoptar qualsevol mesura per facilitar l'acompliment de les funcions de la Secretaria, i adoptar disposicions financeres; considerar i adoptar esmenes als Apèndixs I i II en conformitat amb el dispostat en l'Article XV; analitzar el progrés aconseguit en la restauració i conservació de les espècies incloses en els Apèndixs I, II i III; rebre i considerar els informes presentats per la Secretaria o qualsevol de les Parts; i quan correspongui, formular recomanacions destinades a millorar l'eficàcia de la Convenció.
4. En cada reunió ordinària de la Conferència, les Parts podran determinar la data i seu de la següent reunió ordinària que es celebrarà en conformitat amb les disposicions del paràgraf 2 del present Article.
5. En qualsevol reunió, les Parts podran determinar i adoptar regles de procediment per aquella reunió.
6. Les Nacions Unides, els seus Organismes Especialitzats i l'Organisme Internacional d'Energia Atòmica, així com qualsevol Estat No Part en la present Convenció, podran ser representats en reunions de la Conferència com observadors que tindran dret a participar sense vot.
7. Qualsevol organisme o entitat tècnicament qualificat en la protecció, preservació o administració de fauna i flora silvestres i que estigui comprès en qualsevol de les categories anomenades a continuació, podrà comunicar a la Secretaria que vol estar representat per un observador en les reunions de la Conferència i serà admès excepte que objectin per almenys un terç de les Parts presents. Un cop admesos, els observadors tindran el dret de participar sense vot en les labors de la reunió.

ARTICLE XII. La Secretaria. A l'entrar en vigor la present Convenció, el Director Executiu del Programa de les Nacions Unides pel Medi Ambient proveirà una Secretaria. Aquest podrà ser ajudat per organismes i entitats internacionals o nacionals, governamentals o no governamentals, amb competència tècnica en la protecció, conservació i administració de la fauna i flora silvestres. Les funcions de la Secretaria són: organitzar les Conferències de les Parts i prestar-les serveis; exercir les funcions que li són encomanades en conformitat amb els Articles XV i XVI de la present Convenció; realitzar estudis científics i tècnics que contribuïran a la millor aplicació de la present Convenció, incloent estudis relacionats amb normes per l'adequada preparació i embarcament d'espècimens vius i els medis per la seva identificació; estudiar els informes de les Parts i sol·licitar a aquestes qualsevol informació addicional que pugui ser necessària per assegurar la millor aplicació de la Convenció; senyalar a l'atenció de les Parts qualsevol qüestió relacionada amb les finalitats de la Convenció; publicar periòdicament, i distribuir a les Parts, edicions revisades dels Apèndixs I, II i III juntament amb qualsevol altre informació que pugui facilitar la identificació d'espècimens de les espècies incloses en aquests Apèndixs; preparar informes anuals sobre les activitats de la Secretaria i de l'aplicació de la Convenció, així com els altres informes que les Parts puguin sol·licitar; formular recomanacions per la

realització dels objectius i disposicions de la present Convenció, incloent l'intercanvi d'informació de naturalesa científica o tècnica; i exercir qualsevol altre funció que les Parts poguessin encomanar-li.

ARTICLE XIII: Mesures internacionals.

1. Quan la Secretaria consideri que una espècie dels Apèndixs I o II es trobi adversament afectada pel comerç, o que les disposicions de la Convenció no s'apliquin eficaçment, ho comunicarà a l'AA autoritzada.
2. Quan qualsevol Part rebí una comunicació, comunicarà a la Secretaria tota dada pertinent, i, quan sigui apropiat, proposarà mesures correctives. La part podrà autoritzar persones per a realitzar qualsevol investigació que consideri convenient.
3. La informació proporcionada per la Part o emanada d'una investigació, serà examinada per la següent Conferència de les Parts, la qual podrà formular recomanacions.

ARTICLE XIV : Efecte sobre la legislació nacional i convencions internacionals.

1. Les disposicions de la Convenció no afectaran al dret de les Parts d'adoptar mesures internes que restringeixin o prohibeixin el comerç, captura, possessió o transport d'espècimens d'espècies incloses o no incloses en els Apèndixs I, II i III.
2. Les disposicions de la present Convenció no afectaran de cap manera a les disposicions de qualsevol mesura interna o obligacions de les Parts derivades d'un tractat, convenció o acord internacional referents a altres aspectes del comerç, la captura, la possessió o el transport d'espècimens que estan en vigor o entren en vigor amb posterioritat per qualsevol de les Parts, incloses les mesures relatives a la duana, salut pública o a les quarantenes vegetals o animals.
3. Les disposicions de la Convenció no afectaran les disposicions o obligacions emanades dels tractats, convencions o acords internacionals conclusos entre Estats o d'acord comercial regional o règims duaners entre les parts respectives, pel que fa al comerç entre els Estats membres d'aquella unió o acord.
4. Un Estat Part en la Convenció que és també part en altre tractat, convenció o acord internacional en vigor quan aquesta entri en vigor, i en virtut dels quals es protegeix a les espècies marines incloses en l'Apèndix II, queda eximida de les obligacions de la Convenció respecte d'espècies incloses en l'Apèndix II capturats per bucs d'aquest Estat en conformitat amb aquests tractats, convencions o acords internacionals.
5. Sense perjudici de les disposicions anteriors, per l'exportació d'un espècimen capturat en conformitat amb el paràgraf 4 del present Article, es requerirà un certificat d'una AAE d'introducció i captura de l'espècimen ha estat capturat conforme a les disposicions dels tractats, convencions o acords internacionals pertinents.

ARTICLE XV: Esmenes als Apèndixs I i II.

1. En reunions de la Conferència de les Parts, s'aplicaran les següents disposicions en relació amb l'adopció de les esmenes als Apèndixs I i II:
 - a) Qualsevol Part podrà proposar esmenes als Apèndixs I o II per a la següent reunió. El text de l'esmena serà comunicat a la Secretaria amb una antelació mínima de 150 dies a la reunió. La Secretaria consultarà amb les demés Parts i entitats interessades i comunicarà les respostes a totes les Parts màxim 30 dies abans de la reunió.
 - b) Les esmenes seran adoptades per una majoria de 2/3 de les Parts presents i votants.
 - c) Les esmenes entraran en vigor per totes les Parts 90 dies després, excepte les Parts que hi formulin reserves.
2. En relació amb les esmenes als Apèndixs I i II presentades entre reunions de la Conferència de les Parts:

- a) Qualsevol Part podrà proposar reunions d'examen o esmenes als Apèndixs I o II.
- b) En referència a espècies marines, la Secretaria, al rebre el text de l'esmena, ho comunicarà immediatament a totes les Parts, consultant les entitats intergovernamentals relacionades amb aquelles espècies. La Secretaria transmetrà les opinions i dades recollides a totes les Parts, amb les seves pròpies comprovacions i recomanacions.
- c) En referència a espècies no marines, la Secretaria, al rebre el text de l'esmena, ho comunicarà immediatament a totes les Parts i, posteriorment ho comunicarà a totes les Partes les seves pròpies recomanacions al respecte.
- d) Dins els 60 dies posteriors a la data de comunicació, per part la Secretaria, sobre recomanacions, qualsevol Part podrà transmetre a la Secretaria comentaris sobre l'esmena, amb les dades científiques i informació pertinents.
- e) La Secretaria transmetrà a totes les Parts totes les respostes rebudes, amb les seves pròpies recomanacions.
- f) Si la Secretaria no rebés cap objecció a l'esmena dins dels 30 dies a la data de comunicació de les respostes, l'esmena entrarà en vigor 90 dies després per totes les Parts, excepte de les que haguessin formulat reserves.
- g) Si la Secretaria rebés una objecció de qualsevol Part, l'esmena proposada serà posada a votació per correspondència conforme al disposat en els subparàgrafs h), i) i j) del present paràgraf.
- h) La Secretaria notificarà a totes les Parts que s'ha rebut una notificació d'objecció.
- i) Excepte que la Secretaria rebi els vots a favor, en contra o en abstenció de com a mínima $\frac{1}{2}$ de les Parts dins dels 60 dies a partir de la data de notificació, l'esmena serà transmesa a la següent reunió de la Conferència.
- j) Només si es reben els vots de $\frac{1}{2}$ de les Parts, l'esmena serà adoptada per una majoria de $\frac{2}{3}$ dels Estats votants.
- k) La Secretaria notificarà a totes les Parts el resultat de la votació.
- l) Si s'adoptés l'esmena proposada, entrarà en vigor per les Parts als 90 dies de la data de notificació d'adopció, excepte per les Parts que formulen reserves conforme al disposat en el paràgraf 3 del present Article.
3. Dins del termini de 90 dies, qualsevol Part podrà notificar per escrit al Govern Dipositari, una reserva a aquesta esmena, passant a ser considerat com Estat no Part respecte del comerç en l'espècie respectiva.

ARTICLE XVI: Apèndix III i les seves esmenes.

1. Qualsevol Part podrà enviar a la Secretaria una llista d'espècies sotmeses a reglamentació dins de la seva jurisdicció. En l'Apèndix III s'inclouran els noms de les Partes que les van presentar per inclusió, els noms científics de cada espècie i qualsevol part o derivat dels animals o plantes respectius que s'especifiquin.
2. La Secretaria comunicarà a les Parts, després de la seva recepció, les llistes que es presentin conforme al disposat en el paràgraf 1, que entraran en vigor com part de l' Apèndix III als 90 dies de la comunicació. A partir d'aquest moment, qualsevol Part podrà formular una reserva, notificada per escrit al Govern Dipositari, respecte qualsevol espècie o part o derivat de la mateixa, però l'Estat serà considerat Estat no Part en la present Convenció respecte al comerç d'aquella espècie, fins que retiri la reserva.
3. Qualsevol Part que envii una llista d'espècies a l'Apèndix III, les podrà retirar en qualsevol moment, via notificació a la Secretaria, que ho comunicarà a totes les Parts. La retirada entra en vigor 30 dies després.
4. Qualsevol Part que presenti una llista conforme a les disposicions del paràgraf 1, remetrà a la Secretaria còpies de totes les lleis i reglaments interns de protecció d'aquella espècie, i les interpretacions que consideri apropiades o que sol·licitades per la Secretaria. Mentre l'espècie en qüestió es trobi inclosa en l'Apèndix III, la Part comunicarà tota esmena o nova interpretació d'aquestes lleis i reglaments.

ARTICLE XVII: Esmenes a la Convenció.

1. La Secretaria, a petició per escrit de mínim 1/3 de les Parts, convocarà una reunió extraordinària de la Conferència per considerar i adoptar esmenes a la Convenció, que seran adoptades per una majoria de 2/3 de les Parts presents i votants (emeten vot afirmatiu o negatiu). Les Parts abstinents no seran comptades.

2. La Secretaria transmetrà a les Parts les propostes d'esmena 90 dies abans de la seva consideració.

3. Tota esmena entrarà en vigor: per les Parts que l'acceptin, 60 dies després de que dos terços de les Parts dipositin amb el Govern Dipositari els seus instruments d'acceptació de l'esmena; per qualsevol altre Part, 60 dies després de que aquella Part dipositi el seu instrument d'acceptació de la mateixa.

ARTICLE XVIII: Arranjaments de controvèrsies.

1. Es negociarà qualsevol controvèrsia entre les Parts sobre la interpretació o aplicació de les disposicions.

2. Si la negociació no permetés resoldre la controvèrsia, les Parts podran consentir sotmetre-la arbitratge.

ARTICLE XIX: Firma. La present Convenció estarà oberta a la firma en Washington, fins el 30 d'abril de 1973 i, a partir d'aquesta data, en Berna fins el 31 de desembre de 1974.

ARTICLE XX: Ratificació, acceptació i aprovació, dipositats en poder del Govern de la Confederació Suïssa, que serà el Govern Dipositari.

ARTICLE XXI: Adhesió. Els instruments d' adhesió seran dipositats en poder del GD.

ARTICLE XXII: Entrada en vigor. La Convenció entrarà en vigor 90 dies després de la data de deposició en el Govern Dipositari del dècim instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió. Per cada Estat que s'adhereixi, ratifiqui, accepti o aprovi la present Convenció a partir d'aquesta data, la Convenció entrarà en vigor als 90 dies de que l'Estat hagi dipositat l'instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

ARTICLE XXIII: Reserves. La present Convenció no estarà subjecta a reserves generals, només reserves específiques en conformitat amb el disposat en el present Article i en els Articles XV i XVI. Qualsevol Estat, al dipositar el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, podrà formular una reserva específica en relació a: qualsevol espècie dels Apèndixs I, II i III; o qualsevol part o derivat especificat en relació amb una espècie inclosa en l'Apèndix III. Fins que una Part retiri la reserva formulada, aquell Estat serà considerat Estat no Part respecte del comerç en l'espècie, part o derivat especificat en aquella reserva.

ARTICLE XXIV: Denúncia. Qualsevol Part pot denunciar la present Convenció via notificació per escrit al GD.

ARTICLE XXV: Dipositari. L'original de la present Convenció, serà dipositat en poder del GD, que enviarà còpies certificades a tots els Estats signataris o dipositaris d'instruments d'adhesió a ella informant-los, així com a la Secretaria, respecte a les firmes, dipòsits d'instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, l'entrada en vigor de la present Convenció, esmenes, formulacions i retirades de reserves i notificacions de denúncies. Quan la present Convenció entri en vigor, el GD transmetrà una còpia certificada a la Secretaria de les Nacions Unides pel seu registre i publicació. Els Plenipotenciaris infrascrits, degudament autoritzats, han firmat la present Convenció. Fet a Washington, el dia 3 de març de 1973.

LEGISLACIÓ EUROPEA – UE

Actualment tots els Estats membres de la Unió Europea (UE) han subscrit el conveni CITES, les disposicions del qual s'han aplicat a la UE des de 1982, quan va entrar en vigor la primera legislació comunitària que aplicava la Convenció. La legislació comunitària s'aplica per igual a tots els Estats membres, que no tenen la

potestat de transposar-la perquè el comerç exterior és competència exclusiva de la Unió europea; a més, la política de comerç exterior determina que no hi hagi controls fronterers sistemàtics entre els Estats membres (per a protegir la lliure circulació de mercaderies) i també hi ha una política comuna de medi ambient, protecció i conservació d'espècies autòctones de la UE.

L'aplicació del Conveni CITES als Estats membres de la UE té lloc a través del **Reglament (CE) 338/97** del Consell, de 9 de desembre de 1996, relatiu a la protecció d'espècies de fauna i flora silvestres mitjançant el control del seu comerç.

Està disponible a <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997R0338:ES:HTML>

També a través del **Reglament (CE) 865/2006**, que detalla l'execució de les accions: estableix condicions i criteris específics d'avaluació i tramitació de les sol·licituds de permisos i certificats, de tractament d'espècimens d'espècies en captivitat, també regula l'aplicació de les excepcions al Reglament de conformitat amb el comerç intracomunitari i estableix els procediments de marcatge d'identificació de determinats espècimens i d'elaboració d'informes periòdics a la Comissió Europea (conté XII Annexes amb la documentació pertinent necessària i material científic).

El primer reglament és modificat **Reglament (CE) 1882/2003** (relatiu als comitès que assisteixen a la Comissió en l'exercici de les seves competències d'execució), pel **Reglament (CE) 398/2009** (en matèria de competències d'execució atribuïdes a la CE en el control del comerç d'espècies de fauna i flora silvestres per a la seva protecció), i pel **Reglament (UE) 750/2013**.

Aquest últim reglament és modificat pel **Reglament (CE) 100/2008** (pel que fa a la recollida de mostres i a formalitats en el comerç internacional de fauna i flora amenaçada), pel **Reglament (UE) 791/2012** (relatiu a certs requisits sobre el comerç) i pel **Reglament d'execució (UE) 792/2012** (s'estableixen disposicions sobre el disseny dels permisos, certificats i altres documents).

Aquests Reglaments s'apliquen respectant els objectius, principis i disposicions del Conveni per a la protecció de les espècies de fauna i flora silvestres i la garantia de la seva conservació controlant el seu comerç.

Tota aquesta legislació està disponible a <http://www.cites.es/es-ES/legislacion/Paginas/Legislacion-de-aplicacion.aspx> i el seu contingut es resumeix breument a continuació:

- **Introducció a la Comunitat de les espècies incloses en els Annexes:** s'han de fer les pertinents verificacions a la duana fronterera d'introducció, exigint la presentació d'un permís d'importació expedit per l'Estat membre de destí conforme amb les restriccions i condicions corresponents (dictades per l'autoritat científica competent). El sol·licitant del permís ha d'aportar proves de conformitat dels espècimens en moviment amb les disposicions del Conveni, que no seran utilitzats per a fins comercials.
- **Exportació o reexportació des de la Comunitat de les espècies incloses en els Annexes:** a més de les corresponents verificacions, s'exigeix un permís d'exportació o certificat de reexportació expedit per l'Estat membre d'origen dels espècimens. Aquest l'expedeix l'òrgan de gestió en base a una valoració de conformitat realitzada per l'autoritat científica competent i aportant garanties de minimització de riscos i protecció del benestar animal.
- **Denegació de sol·licituds de permisos i certificats:** per part dels Estats membres, sempre tramitant de forma periòdica els corresponents informes la Comissió Europea.
- **Excepcions al Conveni CITES:** queden mencionades en l'apartat corresponent del Reglament.
- **Llocs d'introducció i exportació:** oficines de duana designades pels Estats membres, on s'efectuen les verificacions i tràmits descrits, i que compten amb instal·lacions adients i personal format.

- **Òrgans de gestió, autoritats científiques i autoritats competents:** designats per cada Estat membre, han d'aplicar el Reglament, mantenir comunicació amb la CE i designar autoritats científiques i les funcions.
- **Sancions:** el Reglament és d'aplicació directa però les disposicions sancionadores són transposades adoptant la legislació nacional, ja que en aquest àmbit els Estats membres són sobirans.

A més, cal fer esment al **Reglament (UE) 997/2010** de la Comissió, que suspèn la introducció a la UE d'espècimens de certes espècies de fauna i flora silvestres (llistades en els Annexes A i B del Reglament (CE) 338/97) per a protegir la seva conservació. El **Reglament (UE) 709/2010** de la Comissió modifica el Reglament (CE) 338/97 pel que fa a les llistes d'animals i plantes que tenen el seu comerç limitat o controlat. El **Reglament d'execució (UE) 888/2014** que suspèn la introducció en la unió de determinades espècies.

LEGISLACIÓ NACIONAL – Espanya

En el **BOE núm. 181 de 30 de juliol de 1986** publica l'instrument d'adhesió d'Espanya al Conveni CITES, pel qual el Govern espanyol declara les corresponents autoritats científica (ICONA, depenent del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació) i administratives (Direccions Generals de Duanes i Impostos Especials i de Comerç Exterior, ambdues dependents del Ministeri d'Economia i Hisenda). A més, Espanya formula una reserva especial per a que el roquyal comú (*Balaenoptera phisalus*) s'inclouï en l'Apèndix I del Conveni. Posteriorment, el **Reial Decret 1739/1997** disposa els cinc articles que es resumeixen a continuació:

1. **Autoritat científica:** passa a ser la *Dirección General de Conservación de la Naturaleza*, seguint allò establert en el Conveni CITES (legislació internacional) i en el Reglament (CE) 338/97.
2. **Autoritat administrativa principal:** la *Dirección General de Comercio Exterior* (DGCE), d'acord amb la legislació internacional, assumint també la competència de comunicació amb la Comissió Europea i exercint les seves funcions a través de Centres i Unitats d'Assistència Tècnica i Inspecció.
 1. **Autoritat administrativa adicional:** el *Departamento de Aduanas e Impuestos Especiales* depenent del Ministeri d'Economia i Hisenda, com a òrgan de gestió internacional d'acord amb la legislació.
 2. **Control i inspecció per l'autoritat administrativa principal:** afecta la importació i exportació de tots els espècimens inclosos en el Reglament (CE) 338/97 i els seus productes, als despatxos de duanes.
 3. **Control per l'autoritat administrativa adicional:** exigint la presentació de permisos i certificats.

Pel que fa als **Centres i Unitats d'Assistència Tècnica i Inspecció de Comerç Exterior**, habilitats per a l'emissió de permisos i certificats contemplats en el Reglament (CE) 338/97, es publica la **Resolució de 5 de maig de 1998** de la DGCE: a més de la competència en l'expedició de documents, s'estableix el requisit de sol·licitud, per part del titular dels espècimens, d'inspecció i control previs a la importació i exportació. A l'Annex I es recullen les adreces físiques d'aquests Centres i un model de document d'inspecció.

Posteriorment, es publica el **Reial Decret 1333/2006**, que regula el destí dels espècimens decomissats de les espècies amenaçades de fauna i flora silvestres protegides mitjançant el control del seu comerç. La **Llei 32/2007** estableix **normes bàsiques i un règim comú de sancions** sobre la cura dels animals en l'explotació, transport, experimentació i sacrifici, **regula la potestat sancionadora** de l'Administració General de l'Estat sobre la importació i exportació des de o fins a Estats no membres de la UE i estableix la **taxa per la prestació de serveis i gestió de permisos i certificats** en l'àmbit del Conveni CITES. Finalment, es publiquen dues Resolucions (1/07/2008 i 17/06/2009) en matèria de comunicació telemàtica d'operacions i sancions. A més, del **Reial Decret 630/2013** regula el catàleg d'espècies exòtiques invasores i en el qual es defineixen:

- Espècie exòtica o al·lòctona: espècies i subespècies, incloent-hi les seves parts, gàmetes, llavors, ous o propàguls que puguin sobreviure o reproduir-se, introduïts fora de la seva àrea de distribució natural i de la seva àrea potencial de dispersió, que no hauria pogut ocupar sense la introducció directa o indirecta, o sense que l'home en tingués cura.
- Espècie exòtica invasora: espècies exòtica que s'introdueix o s'estableix en un ecosistema o hàbitat natural o seminatural, i que és un agent de canvi i amenaça per a la diversitat biològica nativa, ja sigui pel seu comportament invasor, o pel risc de contaminació genètica.

La normativa internacional sols empara les espècies amenaçades, per això en la transposició nacional s'inclou un "Annex D" anomenat llista de vigilància que és més exigent i adhereix espècies amb els requisits necessaris per constar-hi.

A més, la llei té concordància amb les directives d'aus silvestres i la de conservació d'hàbitats naturals i de fauna i flora silvestres (establint la "Red Natura 2000"), continguts en la Directiva 2009/147/CE i Directiva 92/43, respectivament, les quals foren transposades en el Reial Decret 1997/1995.

El Reglament sobre protecció de fauna i flora, no sols empara els animals vius, sinó també els morts incloent les seves parts i derivats.

Actualment, l'**Autoritat administrativa principal** és la *Dirección General de Comercio Internacional e Inversiones* (integrada a la Secretaria d'Estat de Comerç del Ministeri d'Economia i Competitivitat), que exerceix les seves funcions a través dels Serveis Centrals ubicats a Madrid (Subdirecció General d'Inspecció, Certificació i Assistència Tècnica del Comerç) i una xarxa de trenta-tres Direccions Territorials i Provincials de Comerç. Els **Servicis d'Inspecció SOIVRE** executen el control i la inspecció de la cria en captivitat d'espècies CITES i assessoren Autoritats encarregades de vetllar en el compliment de la normativa CITES. Per altra banda, l'**Autoritat científica** passa a ser la **Dirección General de Calidad, Evaluación Ambiental y Medio Natural**, pertanyent al Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente (organització i funcions recollides en el *Real Decreto* 401/2012).

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA – Catalunya

Actualment es troba vigent el Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 22/2003 de Protecció dels animals, i de la part vigent de la Llei 3/1998 (modificada per la Llei 12/2006) sobre mesures en matèria de medi ambient. L'objectiu del Decret és establir normes generals per a la protecció i el benestar dels animals que es troben en estada permanent o temporal a Catalunya, assolint el màxim nivell en aquesta tasca i afavorint una responsabilitat més elevada i una conducta més cívica de la ciutadania en la defensa i preservació dels animals.

RÈGIM DE SANCIONS – Espanya

El Reglament (CE) 338/97 estableix que tots els Estats membres de la UE han de tenir legislació nacional sancionadora sobre l'incompliment de les disposicions reglamentàries del CITES, i que les autoritats competents han de supervisar el compliment de les disposicions del Reglament. A Espanya, queda recollida en la Llei Orgànica 10/1995 del Codi Penal (amb modificacions en la Llei Orgànica 15/2003 i la Llei Orgànica 5/2010), sobre els delictes contra els recursos naturals i el medi ambient i contra la protecció de fauna i flora. També es recullen mesures en la Llei Orgànica 12/1995 sobre la repressió del contraban i en el Reial

Decret 1649/1998 sobre les infraccions administratives de contraban. Tota aquesta legislació transposa les mesures necessàries descrites en el Reglament per a assegurar la imposició de sancions (adequades a la naturalesa i gravetat de la infracció), en els casos següents:

- Introducció, exportació, reexportació o alliberació d'espècimens de flora o fauna no autòctona sense permís o certificat adient, o bé fals, falsificat o invàlid, de manera que perjudiqui l'equilibri biològic. Com també la no notificació o la presentació d'una notificació d'importació falsa.
- Incompliment de les estipulacions que s'especifiquen en un permís o certificat expedit, o bé la presentació d'una falsa declaració o d'informació falsa per tal d'obtenir un permís o certificat.
- Transport d'espècimens vius que no estiguin ben preparats per minimitzar el risc de lesions o maltractaments, o bé el transport d'espècimens cap o des de la Comunitat i el trànsit a través d'aquesta sense el permís o el certificat adequat.
- Utilització d'espècimens amb finalitats diferents a les que figuren en l'autorització concedida en el moment en que s'hagi expedit el permís d'importació, o bé ús d'un permís o certificat per un espècimen que no sigui aquell pel que ha estat expedit.
- Activitats comercials amb espècies incloses en l'Annex A.
- Falsificació o alteració de qualsevol permís o certificat expedit en conformitat amb el Reglament, o bé la ocultació de la denegació d'una sol·licitud d'introducció, exportació o reexportació.

Per tant, les espècies de flora i fauna contemplades en el Conveni CITES es poden agrupar en quatre apartats, en cadascun dels quals incideix la legislació comunitària i/o nacional i/o autonòmica:

- **Animals de pel·leteria:** Reial Decret 731/2007 sobre pinsos, aliments i sanitat animal, que modifica el Reial Decret 54/1995 sobre la protecció dels animals al sacrifici, segons la normativa comunitària. Reial Decret 441/2001 que modifica el Reial Decret 348/2007, el qual transposa la Directiva 98/58/CE relativa a la protecció dels animals en les explotacions ramaderes.
- **Animals exòtics i/o en zoològics:** Reial Decret 1430/1992, pel qual s'estableixen els principis relatius d'organització dels controls veterinaris i d'identitat dels animals introduïts a la UE procedents de països tercers. Reial Decret 1628/2011, que inclou el llistat espanyol d'espècies exòtiques invasores. Es pot consultar a http://www.boe.es/aeboe/consultas/bases_datos/doc.php?id=BOE-A-2011-19398 Llei 31/2003 sobre conservació de la fauna silvestre en els parcs zoològics, i Llei 42/2007 sobre el Patrimoni natural i la Biodiversitat.
Disponibles a http://www.boe.es/g/es/bases_datos/doc.php?coleccion=iberlex&id=2003/19800 i <http://www.boe.es/boe/dias/2007/12/14/pdfs/A51275-51327.pdf> respectivament.
Directiva 1999/22/CE relativa al manteniment d'animals salvatges en parcs zoològics, es pot consultar a <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31999L0022:ES:HTML>
- **Animals de companyia:** Reial Decret 1570/2007 que modifica el Reial Decret 287/2002 sobre el règim jurídic de tinença d'animals potencialment perillosos. Reglament (CE) 998/2003 pel qual s'aproven les normes zoosanitàries aplicables als desplaçaments d'animals de companyia sense finalitat comercial. Reglament 1523/2007 pel qual es prohibeixen la comercialització i importació a la Comunitat, o exportació des d'aquesta, de pells de gos i de gat i de productes que les continguin.

Conclusions

Tal i com s'ha anat exposant en els corresponents apartats, el Conveni CITES pretén servir com a marc normatiu uniforme en la regulació del comerç internacional de fauna i flora silvestres amenaçades, amb independència del nivell de complexitat de la legislació present en cadascun dels Estats que el subscriuen. De fet, els Estats contractants no només reconeixen la necessitat i els objectius del Conveni sinó que adapten la seva legislació a les disposicions del CITES, adquirint un compromís amb el seu compliment. Com hem vist, a més, en el cas d'Espanya la legislació nacional està supeditada no sols al Conveni internacional sinó també a la legislació Comunitària (UE), de manera que la potestat queda restringida a l'àmbit sancionador. D'aquest últim fet podria derivar-se'n el plantejament de fins a quin punt un marc legislatiu uniformitzat s'adapta suficientment a la idiosincràsia de cada Estat, cosa que resulta insuficient per aconseguir una efectiva protecció de la fauna i flora. L'enquesta a la població general ha revelat que, al nostre context, hi ha mancances significatives tant en coneixement d'espècies silvestres en perill com de la legislació que les afecta, tot i que la majoria de persones demostren opinions força ètiques pel que fa a la tinença i comerç d'aquestes espècies. Finalment, a través dels articles de premsa que il·lustren el treball, podem constatar que les accions il·legals contra espècies de flora i fauna silvestres (exòtiques i autòctones) són actualment un problema tot i la extensa normativa existent.

Després de conèixer la legislació específica d'aquest àmbit i la percepció del tema entre la població, ens plantejem si com a futurs veterinaris podem millorar aspectes com l'educació de la població, el control de les accions que violen la legislació vigent i l'assessorament científic de rigor en matèria de protecció, sostenibilitat i benestar animal. Existint un marc legislatiu extens i ben fonamentat, és

necessari en primer lloc que els veterinaris el coneguin, no només per a que puguin actuar com a divulgadors i promotors del seu compliment sinó també per a que els serveixi d'orientació en la seva pràctica diària. Això no afecta només els veterinaris clínics especialistes en exòtics sinó també els veterinaris funcionaris dels punts d'inspecció fronterera i tots aquells professionals que puguin tenir contacte amb espècimens silvestres; en el primer grup, no és infreqüent que la tinença irresponsable i/o il·legal d'espècimens d'espècies protegides acabi derivant en un conflicte pel veterinari entre les imposicions de la legislació vigent i el Codi Deontològic veterinari (o, fins i tot, la pròpia ètica personal): la principal disjuntiva es planteja un veterinari realitza un tractament o servei a un animal la tinença en captivitat del qual és il·legal. En aquests casos, entren en conflicte el marc legislatiu comunitari i nacional, basat en el Conveni CITES, i el Codi Deontològic Veterinari amb les premisses de proporcionar assistència i respectar i protegir la qualitat de vida dels animals, i de guardar el secret professional.

Aquest conflicte es dona, en part, perquè la normativa vigent és molt incident sobre la tinença d'animals d'espècies amenaçades (és a dir, sobre els propietaris potencials) i no tant sobre la tasca informativa i de control que poden dur a terme els veterinaris especialistes en exòtics, que en canvi poden veure's limitats en

la seva tasca o esdevenir responsables, en la seva activitat professional, d'actes contemplats en la legislació. Ara bé, en el cas que a la consulta es presenti un client il·legalment posseïdor d'un animal CITES, el veterinari es pot emparar en l'imperatiu legal o bé en el Codi Deontològic: això és possible perquè el mateix Codi contempla situacions d'exclusivitat en què preval l'imperatiu legal o bé en què el veterinari es pugui veure injustament perjudicat, a efectes legals, pel compliment de les normes deontològiques. Al final, però, molts veterinaris clínics es limiten a atendre l'animal i alleugerir el seu patiment, d'acord amb el deure del respecte per la seva salut i qualitat de vida, i a informar degudament el propietari de la situació de l'espècie i dels centres on legalment pot referir o donar l'animal. Tot i així, en la legislació existeix un model de denúncia per a aquests casos (no està, però, dirigit als veterinaris sinó a la població en general).

Per tant, la conclusió que podem extreure després de la realització del present treball, és que el Conveni CITES constitueix un suport normatiu necessari i molt valuós tant a nivell de comerç internacional, per a harmonitzar la legislació dels diferents països, com a nivell de l'activitat dels professionals implicats, inclosos els veterinaris, orientant i reforçant les seves actuacions i decisions. Malauradament, cal aprofundir més en:

- La difusió del coneixement de la legislació vigent entre la societat i, a nivell quotidià, de la documentació necessària per a la tinença legal d'animals exòtics que no pertanyin a espècies amenaçades (factura de compra legal, nº CITES, microxip)
- La col·laboració, per part dels veterinaris, en les tasques informatives i de denúncia de la tinença il·legal d'aquests animals. Un dels aspectes fonamentals és que no hi ha obligació legal de sol·licitar la documentació pertinent en cas de tinença d'animals exòtics, ni tampoc de denunciar o sancionar els actes il·legals (en tot cas, hi hauria una obligació deontològica o moral).

Al final, en la pràctica clínica sol prevaldre el deure professional de tractar qualsevol animal que requereixi assistència veterinària per a preservar la seva salut i qualitat de vida, independentment del seu estatus legal.

Bibliografia

www.cites.es

www.cites.org

www.magrama.gob.es

www.gencat.cat

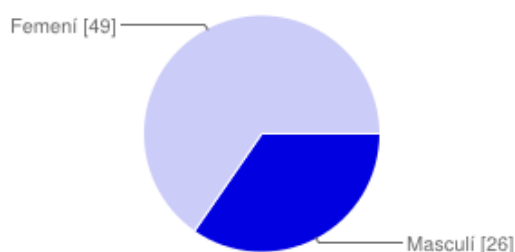
Annexos

Enquesta

Aquesta enquesta ha estat realitzada per tal de conèixer l'opinió sobre la tinença i el comerç d'animals exòtics i espècies protegides en diferents sectors socials de la població a partir de diferents preguntes.

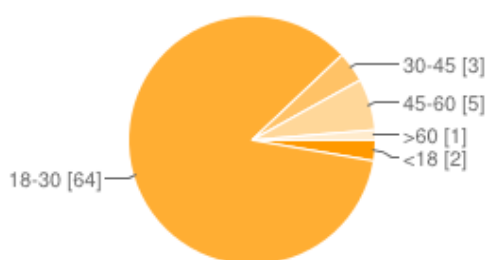
La majoria de participants de l'enquesta són dones (65%), que estan situades en un interval d'edat de 18 als 30 anys (85%). El nivell d'estudis universitari és el que més destaca (67%). Entre els que han contestat l'enquesta, hi ha heterogenicitat de professions però destaca en major percentatge de participants el nombre de veterinaris. Consta en les dades que el 33% dels enquestats tenen relació amb el camp de la veterinària.

Sexe

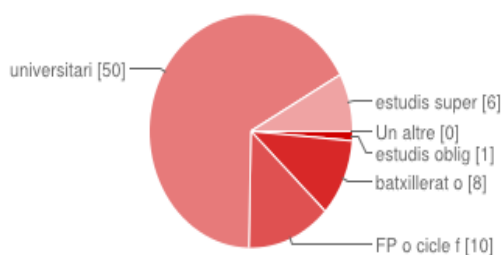
Masculí	26	35%
Femení	49	65%

Edat

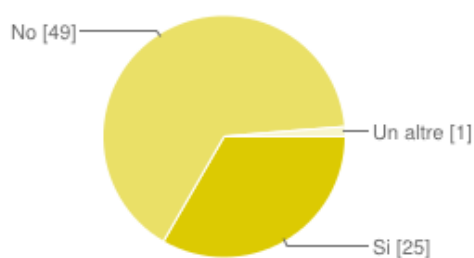
<18	2	3%
18-30	64	85%
30-45	3	4%
45-60	5	7%
>60	1	1%

Estudis

estudis obligatoris	1	1%
batxillerat o equivalent	8	11%
FP o cycle formatiu	10	13%
universitari	50	67%
estudis superiors a universitaris (postgrau, doctorat...)	6	8%
Un altre	0	0%

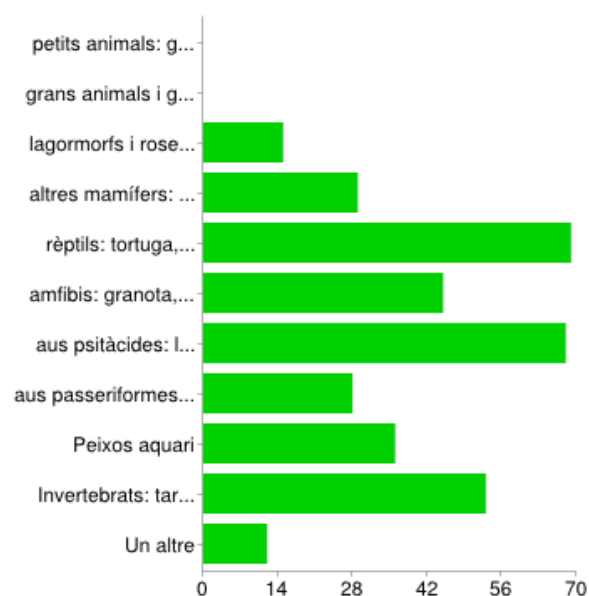
Té relació en el camp de la veterinària?

Si	25	33%
No	49	65%
Un altre	1	1%

Quan es pregunta sobre quin animal inclourien dins del concepte d'animal exòtic trobem una àmplia diversitat de respostes: tothom té molt clar quins són els animals domèstics però no tenen tan clar quines espècies són considerades exòtiques. En ordre decreixent (% d'enquestats), consideren exòtics: rèptils (92%), aus psitàcides (91%), invertebrats (71%), amfibis (60%), peixos d'aquari (48%), altres mamífers (39%), aus passeriformes (37%) i en últims llocs tenim els lagomorfs i rosegadors.

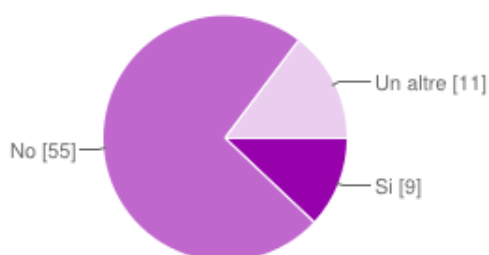
Quins animals inclouria dins la consideració d'exòtics?

petits animals: gos, gat	0	0%
grans animals i granja: vaca, cavall, porc, ovelles, pollastre...	0	0%
lagomorfs i rosegadors: jerbo, cobaya, rata, ratolí, hámster, chinchilla, conill...	15	20%
altres mamífers: fura, eriçó, petauro...	29	39%
rèptils: tortuga, serp, caiman, cocodril, iguana, pogona, gueco, camaleó...	69	92%
amfibis: granota, gripau, tritó, salamandra...	45	60%
aus psitàcides: lloro, guacamayo, agaporni, periquito...	68	91%
aus passeriformes: cademera, verdum, canari...	28	37%
Peixos aquari	36	48%
Invertebrats: taràntula, escorpí...	53	71%
Un altre	12	16%

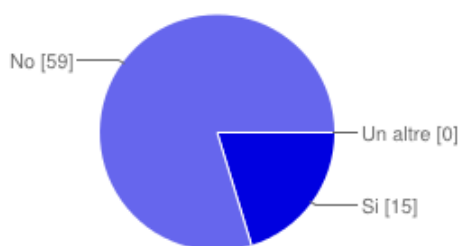
Es considera que la majoria tenen clar que els animals exòtics no són animals domèstics (73%). A més a més, la majoria (79%) assegura no haver tingut animals exòtics tot i que en preguntar quines mascotes han tingut apunten: geckos, serp, xinilla, conills, peixos, agapornis, hàmsters, tortugues, canaris, periquitos, iguana, conill d'índies... unes 30 persones. Per tant, al menys 5 persones són desconeixedores d'haver tingut un animal exòtic a casa. Força gent que adquireix un animal com a mascota, no s'informa sobre l'espècie i/o manteniment d'aquesta.

Creu que els animals exòtics són animals domèstics?

Si	9	12%
No	55	73%
Un altre	11	15%

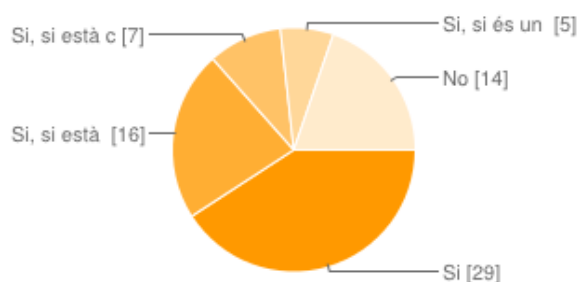
Ha tingut animals exòtics?

Si	15	20%
No	59	79%
Un altre	0	0%

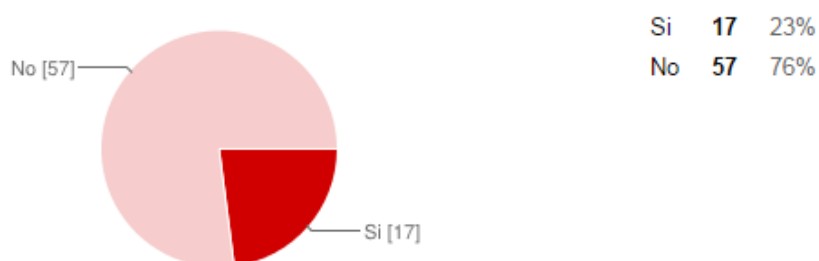
Només un 19% dels enquestats pensa que no hi ha una legislació concreta sobre la tinença d'animals exòtics. La resta, dins a l'opció del si, la majoria recau en que si hi ha una legislació que comprèn tots els aspectes (39%) o bé si estan en perill d'extinció (21%). La majoria no saben que significa el terme CITES (76%). Entre els que si ho saben (23%), han descrit correctament del que es tracta. A més, cal destacar que totes les persones que sí que saben el que és el CITES tenen relació amb el camp de la veterinària; ara bé, no totes les persones que hi tenen relació saben el que és.

Creu que hi ha una legislació concreta sobre la tinença d'animals exòtics?

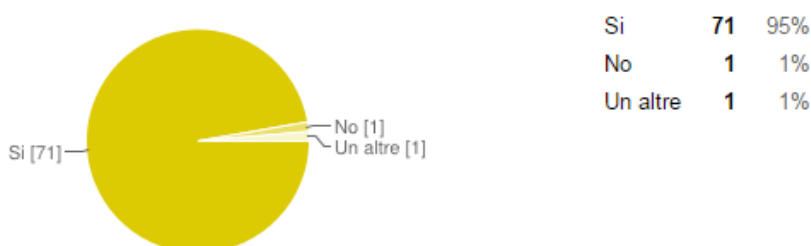
Si	29	39%
Si, si està en perill d'extinció	16	21%
Si, si està criad en captivitat	7	9%
Si, si és un animal salvatge	5	7%
No	14	19%

Sap què significa que un animal tingui "CITES"?

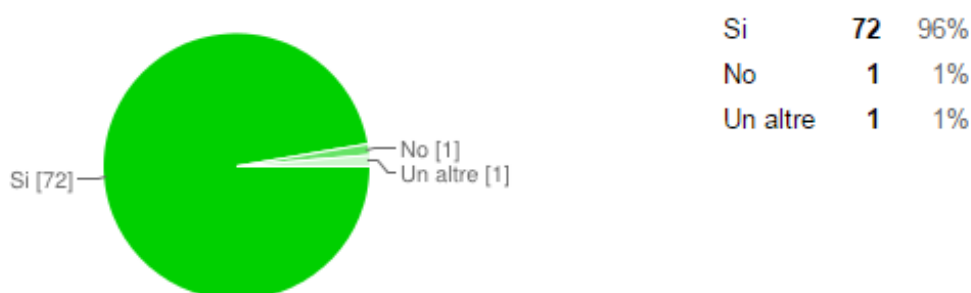

El 95% veu necessària l'existència d'una legislació sobre la tinença d'animals exòtica i la regulació de la comercialització d'aquests, ja que pensen que el comerç il·legal afecta les espècies exòtiques i que també suposa un risc per la salut humana i la sanitat animal. Entre els enquestats, un 87% no tindria una espècie si fos il·legal tenir-la i el 79% opina que el veterinari ha de denunciar la tinença d'animals exòtics/salvatges, igual que qualsevol persona encara que no sigui veterinari.

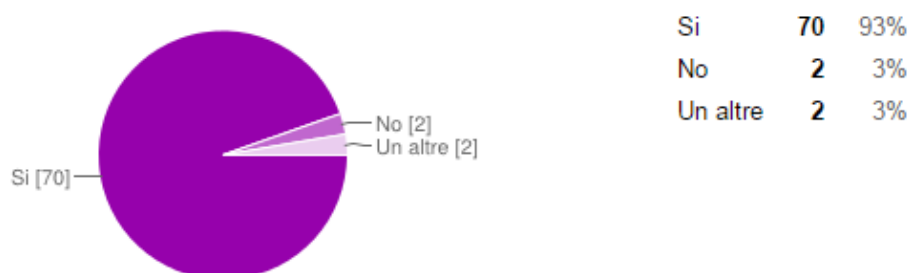
Creu necessària que hi hagi una legislació sobre la tinença d'animals exòtics i la seva comercialització, etc.?

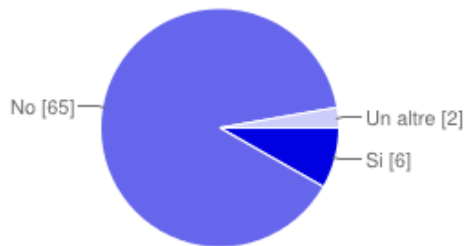
Creu que el comerç il·legal afecta negativament a les espècies exòtiques?

Creu que el comerç il·legal suposa un risc per a la salut humana i la sanitat animal?

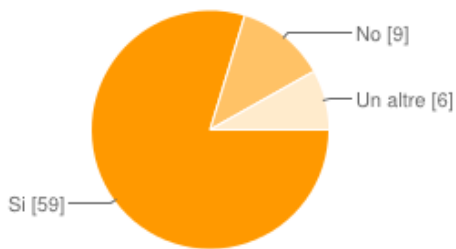

Tindria una espècie, encara que fos il·legal?

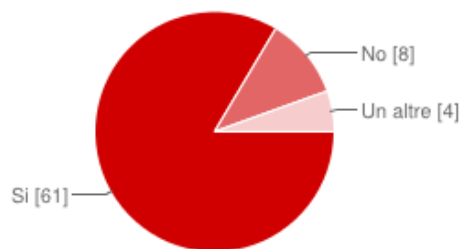
Si	6	8%
No	65	87%
Un altre	2	3%

Creu que un veterinari ha de denunciar la tinença d'animals exòtics/salvatges?

Si	59	79%
No	9	12%
Un altre	6	8%

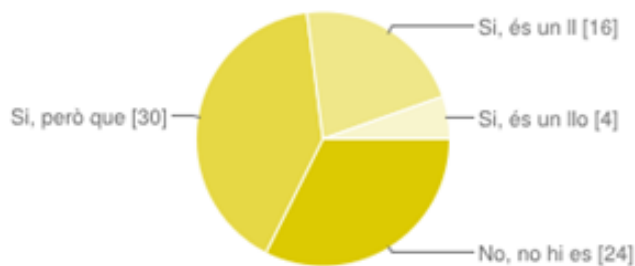
I si no és veterinari?

Si	61	81%
No	8	11%
Un altre	4	5%

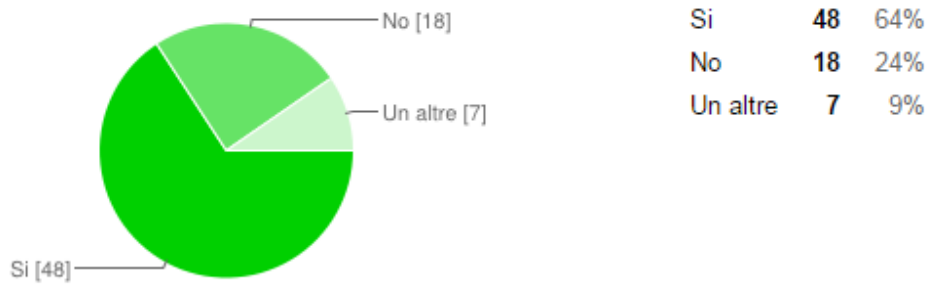
Hi ha una opinió dispersa en referència a l'existència de zoos o on tenen animals salvatges i exòtics en captivitat: alguns no hi estan d'acord èticament (32%) i d'altres si, sempre i quan tinguin els animals en semilibertat (40%). Bona part (64%) creu que en els zoos tenen animals de procedència salvatge (en llibertat).

Està d'acord amb l'existència de zoos, on tenen animals salvatges i exòtics en captivitat?

No, no hi estic d'acord èticament	24	32%
Si, però que fos amb animals en semilibertat ("Cabarceno, Sigean")	30	40%
Si, és un lloc de divulgació, coneixement i conscienciació sobre espècies salvatges	16	21%
Si, és un lloc d'oci i gaudeixo molt quan hi vaig	4	5%

Creu que els zoos tenen exemplars de procedència salvatge (en llibertat)?

Articles de premsa

Mascotes prohibides

La captivitat d'espècies autòctones preocupa a varies organitzacions ambientals

MADRID, 7 de novembre de 2014 (El País). L'associació de Acción por el Mundo Salvaje (AMUS) posa en marxa una campanya de sensibilització per eradicar la tinença d'espècies salvatges, autòctones i exòtiques, ja que a més de ser mascotes il·legals són sovint deixades en llibertat en llocs on no són habituals, suposant un risc pels ecosistemes.

S'ha vist en un informe que han publicat que adquirir espècies exòtiques s'ha convertit en un problema de primer ordre, fent menció que a Badajoz és bastant freqüent tenir espècies protegides autòctones, sobretot en zones rurals, entre els que tenim l'òliba, el mussol comú, aligot comú, xoriguer i milà. En aquesta zona no hi ha un centre de la convenció de CITES, cosa que impedeix la recepció de les espècies decomissades.

Segons la portaveu de l'associació la problemàtica és deguda a una pràctica errònia que ve des de fa temps: agafar espècies que s'han trobat a la natura i cuidar-lo, fent que després sigui impossible de tornar l'animal a la llibertat, de manera que acaben anant a zoos o a centres de recuperació de manera definitiva.

A més del riscs pels ecosistemes també són un risc ja que hi ha comerç il·legal que generen diners per a màfia, un dels negocis il·legals més rentables del món, sent els principals exportadors Àfrica i Sud Amèrica. Molts dels exemplars moren abans d'arribar al seu destí, ja que normalment són transportats en avions o vaixells.

FAADA, en les primeres compareixença en el Parlament per prohibir els circs amb animals a Catalunya

El passat 8 d'Octubre el Parlament de Catalunya acull la primera sessió de compareixença en comissió per la tramitació de la llei que busca prohibir l'ús d'animals en circs. La proposta, iniciada per CiU, ERC, SC, ICV-EUiA i CUP per modificar l'article 6 de la llei de protecció animal i prohibir l'ús dels animals salvatges en circs va rebre el passat 7 de maig 1010 vots a favor i només 27 en contra.

BARCELONA, 9 d'Octubre de 2014 (pàgina web FAADA). L'argument més repetit per aquells membres del Parlament que estan en contra de la prohibició de la llei és que la presència d'animals en el circ és mil·lenària i forma part de la cultura. Els partits que estan a favor i entitats de protecció animal argumenten que es vol legislar si els animals pateixen o no pel captiveri i els itinerants dels circs, ja que no poden tenir condicions de benestar en aquests entorns.

La indústria del circ ha al·legat dient que hi ha zoos i altres espectacles per regular, a més d'emparar-se en suposades directives europees de benestar animal i de protecció als circs com a entitats culturals. També afirmen que no usen ni exhibeixen animals sinó que treballen amb ells i els estimen com si fossin de la família.

Països com Grècia, Malta, Bèlgica, Noruega, Dinamarca, Perú, Índia, entre molts més, han prohibit total o parcialment l'ús d'animals en els circs.

Els experts reafirmen que un circ mai podrà cobrir les necessitats bàsiques dels animals

“Mai cobrirem les necessitats bàsiques d'un animal en un circ”. Així s'expressava Luís Flores, veterinari expert en animals salvatges, davant els diputats del Parlament de Catalunya reunits en comissió prèvia a la modificació de la Llei que busca prohibir els espectacles de circ amb animals

BARCELONA, 22 d'Octubre de 2014 (pàgina web FAADA). Un conjunt d'experts, entre els que hi ha Luís Flores, Carme Maté, Jaume Fatjó, Jaime Vidal i Jordi Casamitjana, afirmen que la regulació és impossible de complir per ser massa costosa per l'administració i no assumible pel sector del circ.

Un biòleg, Jordi Portabella, comenta que els circs amb animals són un problema ja que no es disposa de l'espai i condicions necessàries amb garanties de benestar animal.

Els que han compartit en el torn estan d'acord en que el transport, maneig i creació de grups socials inadequat juntament amb els espectacles, provoquen estrès crònic en els animals.

Medi ambient adopta protocol internacional per regular la pesca de la rajada

La entrada en vigor del protocolo és un mandat de la Convenció internacional sobre Comerç d'Espècies de Fauna i Flora Silvestre (CITES) de la qual el RD és signatari

SANTO DOMINGO, 8 d'Octubre de 2014 (Acento diario). A la República Dominicana, el Ministeri de Medi Ambient i Recursos Naturals anuncien que treballen en l'elaboració d'un nou protocol per al maneig i control de la pesca de cinc espècies de taurons i rajades, regulades pel CITES.

La finalitat és evitar l'explotació excessiva d'espècies amb poblacions que han anat decreixent: Oceànic de aletes de punta blanca, Martell, Martí Gegant, Martí Llis, Marrajo Sardinero i rajades, ja que la regulació del comerç d'aquestes espècies és fonamental per la seva supervivència i una manera de protegir la biodiversitat dels oceans.

En la regulació s'esmenta que els exemplars capturats han d'arribar amb les aletes adherides al cos per la correcta identificació i l'exportació de qualsevol producte o subproducte d'aquestes espècies, requerirà certificat CITES.

La (des)gràcia de tenir un zoo a casa

Amb el trasllat de l'últim grup de cérvols es tanca un altre nucli zoològic a Bellvís

BELLVÍS (LLEIDA), 26 de Maig de 2014 (extret d'un article de la Vanguardia). El passat dilluns 28 d'Abril es van evacuar els animals del nucli zoològic Corral del Valls a Bellvís. La fundació FAADA juntament amb membres del parc Andorrà Naturlàndia, Agents rurals, veterinaris i tècnics de la Generalitat, van realitzar l'últim rescat de cérvols, que encara es trobaven en pèssimes condicions.

En aquest nucli es trobaven animals com ara l'ós rentador, cabres, estruços... La troballa de l'existència d'aquest centre es va donar degut a diverses fugues d'animals. FAADA va visitar el nucli per a fer un diagnòstic de les condicions en que es trobaven els animals. A més van realitzar un pla de rescat i de reubicació.

No es va poder salvar tots els animals: alguns es van escapar i altres van morir durant el procés, però la resta es van poder reubicar en diferents llocs.

Segueix la moda de tenir macacos

Els macacos de Berberia són primats que estan en perill d'extinció. Es calcula que queden entre 5000-7000 individus només a Marroc, d'una població original de 15000 individus al 1999.

ESPANYA, 25 de Juliol de 2014. El passat mes de Febrer es van traslladar tres macacos a AAP Primadomus, el centre de Recuperació que la Fundació AAP a Espanya que va ser creat per rescatar i acollir animals que han estat trets del seu medi natural i ja no poden tornar a ell.

Aquests macacos vivien en cases particulars, com animal de companyia. Doncs, són socials i intel·ligents però no deixen de ser salvatges. Necessiten companyia d'altres individus de la mateixa espècie i estímuls de la naturalesa.

En el centre de recuperació se'ls recuperarà tant física com psicològicament per a que puguin arribar a formar un grup estable en el que tenir una nova vida.

Els països que menys combaten el tràfic d'animals

Segons un informe de la WWF, cada vegada hi ha més participació d'organitzacions criminals internacionals en aquesta activitat

PERÚ, 12 de Novembre de 2014 (Diari El Comercio). Segons WWF, Vietnam, Laos i Moçambic són els països que menys fan per aturar el tràfic del comerç il·legal d'animals. Els 23 països que han inspeccionat (d'Àfrica i Àsia fonamentalment) podrien endurir més les lleis que prohibeixen el tràfic d'animals.

Segons Wendy, l'any passat es van registrar la major quantitat de caça furtiva d'elefants a Àfrica. A més hi ha hagut grans incautacions de marfil. Les poques actuacions d'aquests països fica en risc els rinoceronts, els tigres i els elefants salvatges.

En el conveni de CITES es prohibeix la venda de marfil d'elefant, de banya de rinoceront i de parts del tigre, que estan també en perill a més de pel comerç il·legal, per altres factors com el canvi climàtic i la contaminació.

Campanya contra l'abandonament de tortugues

FAADA, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, comença una campanya contra l'abandonament de tortugues.

BARCELONA, 3 de setembre de 2012 (pàgina web FAADA). Es posa en marxa una campanya per evitar l'abandonament de tortugues en els estanys de la ciutat. Durarà dos mesos i consisteix en col·locar unes petites illes que simulen illes decoratives de les que es venen als aquaris. Anirà pels 4 parcs de la ciutat amb l'eslògan: "Això no és un aquari per a tortugues". A més de la col·locació de lones informatives a 20 parcs més.

També es col·locaran lones publicitàries amb el missatge: "El 95% de les tortugues que s'abandonen als parcs acaben morint". L'objectiu és informar la ciutadania de l'alta mortalitat de tortugues abandonades i dissuadir la compra d'aquests animals.

El perquè de la campanya és que hi ha massa tortugues abandonades, pel baix preu que aquestes tenen i la poca reflexió dels propietaris respecte les responsabilitats d'adquisició: poden fer fins 30 cm de longitud, 2Kg de pes i viure fins a 30 anys. Tenen també unes necessitats bàsiques d'espai. Un altre motiu d'abandó és que tenen alta mortalitat per malalties que ningú pot tractar.

Els centres que rescaten i acullen aquests animals estan col·lapsats, a més que les tortugues exòtiques són una amenaça per la fauna i la flora autòctona. Molts dels animals que es retiren les parcs són eutanasiats.

S'importen més de mig milió de tortugues per a ser venudes i es calcula que per les condicions a les que són sotmeses, només 1 de cada 10 animals exòtics amb els que es comercialitza arriba viu al punt de venda.

CAMPANYES

FAADA porta a terme diverses campanyes per a la protecció de les espècies:

- Turisme responsable: la preocupació pels temes medioambientals i socials és cada vegada un factor més determinant en l'elecció dels turistes. Com a turistes tenim el paper de no col·laborar amb activitats en detriment del benestar animal i suposin un risc per les espècies. Aquesta campanya posa a l'abast informació de certes activitats que afecten als animals, també disposa de recomanacions i consells per a dur a terme viatges, voluntariats, etc. èticament i de forma responsable.
<http://turismo-responsable.com/>
- ADanimalsfree: pretén que en el sector de la publicitat i el món audiovisual sigui coneixedor dels efectes negatius de l'ús d'animals a la televisió, cinema, fotografia...
<http://adanimalsfree.org/>

- Infozoos: iniciativa per exposar els centres que no compleixen la Llei 31/2003 de Conservació de la Fauna Salvatge en els Parcs zoològics. Aportant una visió crítica que ajudi a ser millorar-los i sinó a clausurar-los.
<http://www.infozoos.org/>
- Troceando la realidad: documental on mitjançant l'anàlisi de la relació humans-animals, es reflexiona sobre com els nostres actes quotidians poden repercutir negativament en ells. Pretén buscar una coexistència harmònica i amb total respecte amb totes les espècies.
<http://troceandolarealidad.org/en>
- Això no és un aquari per tortugues: sota aquest lema amb col·laboració de l'ajuntament de Barcelona es realitzà una campanya contra l'abandonament de tortugues als estancs de la ciutat principalment.

- Pels circs sense animals: Té la finalitat d'abolir els animals salvatges en circs, conscienciar la societat i pla de declaració de rebuig d'aquests per part dels Ajuntaments. Degut a què un circ mai podria reproduir les condicions naturals per a què aquests animals puguin desenvolupar el seu comportament normal, per moltes bones condicions i bona voluntat que es disposi en el circ. I a més, l'estrès constant de trasllats continus.
www.infocircos.org

Model de denúncia

D/Dña, mayor de edad, con CIF número, con domicilio en que designo para notificaciones, comparezco y como mejor proceda en Derecho digo:

Que formulo **DENUNCIA** contra, domiciliado en, por infracción de la Ley de la Generalitat de Catalunya 22/2003 de Protección de los Animales en base a los siguientes hechos:

1. En fecha el firmante vio personalmente cómo el denunciado practicaba la siguiente conducta: [marcar conducta denunciada]

- Maltratar o agredir físicamente animales.
- Sacrificar gatos y perros.
- Abandonar animales.
- Capturar perros y gatos vueltos salvajes con el uso de armas de fuego.
- Esterilizar animales, practicar mutilaciones a animales y sacrificar animales sin control veterinario.
- Organizar o participar en peleas de perros, de gallos o de otros animales.
- Mantener los animales sin la alimentación necesaria o en instalaciones inadecuadas desde el punto de vista higienicosanitario, de bienestar y de seguridad.
- Practicar la caza, la captura en vivo, la venta, la tenencia, el tráfico, el comercio y la exhibición pública de animales o de los huevos y los crías de ejemplares de especies de la fauna autóctona y de la no autóctona protegidas o en peligro de extinción.
- Venta ambulante de animales fuera de mercados y ferias autorizadas.
- Anular el sistema de identificación.
- Hacer tiro al pichón.
- Hacer matanzas públicas de animales.
- Instalar atracciones feriales de caballitos en que se utilicen animales.
- Hacer un uso no autorizado de animales en espectáculos.
- Suministrar sustancias a un animal que le causen alteraciones de la salud o del comportamiento.
- No dar a los animales la atención veterinaria necesaria para garantizar la salud.
- Cazador en espacios declarados reservas naturales de fauna salvaje en que la caza está prohibida y en refugios de fauna salvaje.
- Hacer donación de un animal como premio o recompensa.
- Transportar animales de manera inadecuada.
- Filmar escenas ficticias de crueldad, maltrato o sufrimiento de animales.
- Usar colas o sustancias pegadizas como método de control de poblaciones de animales vertebrados.
- Exhibir animales en los escaparates de los establecimientos de venta de animales.
- Hacer exhibición ambulante de animales como reclamo.
- Vender o hacer donación de animales por medio de revistas de reclamo o publicaciones asimilables.

2. La conducta denunciada se acredita con la siguiente prueba, aportándose los medios materiales siguientes:

- Documentos
- Fotografías
- Vídeos
- Otros

3. La conducta del denunciado está tipificada como una infracción de la Ley de Protección de los Animales.

SOLICITO

Se admita el presente escrito y la documentación adjunta, y se ordene la apertura de un expediente administrativo sancionador, en el cual se me tendrá que tener como parte, dándome traslado de todas las actuaciones y actas practicados, a los efectos de depurar las responsabilidades que dimanen de la conducta denunciada, con imposición de la sanción pertinente al culpable.

Población y fecha

Firmado:

**GENERALITAT DE CATALUNYA
DIRECTOR GENERAL DE MEDI NATURAL
CARRER DOCTOR ROUX 80
08017 BARCELONA**

Estadístiques

L'Autoritat Administrativa CITES elabora un informe per a la Secretaria CITES (gestionada per UNEP-WCMC) sobre els intercanvis comercials d'Espanya a països tercers.

Importación de especímenes CITES según finalidad:

Finalidad	Unidad	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Finalidad comercial	uni	619.246	548.940	356.590	392.475	342.322	238.018
	Kg	56.177	211.173	102.847	31.670	300.128	88.862
	m3	2.923	330	68	186	20.614	104
	m2	29.400	3.340	20.000	0	0	0
Trofeos de caza	uni	1.740	1.398	1.608	1.049	1.856	871
Otra finalidad	uni	5.141	4.096	6.077	5.886	3.288	8.387
	ml	0	0	0	322	504	394
Total	uni	626.127	554.434	362.275	399.410	347.466	247.276
	Kg	56.177	211.173	102.847	31.672	300.128	88.863
	m3	2.923	330	68	186	20.614	104
	m2	29.400	3.340	20.000	0	0	0
	ml	0	0	0	353	504	394

La majoria d'importacions són de caire comercial, una petita part (no menys important) són trofeus de caça així com espècimens destinats a institucions científiques, zoològics, jardins botànics, investigació biomèdica, exposicions...

Principales partidas de importación con finalidad comercial:

Espécimen	Unidad	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pieles y flancos enteros	uni	108.606	95.281	75.424	110.089	131.366	155.453
Pieles en trozos	uni	48.520	5.804	0	278	800	0
	Kg	503	1.770	611	194	199	413
Animales vivos	uni	96.575	85.226	61.540	42.725	35.861	24.948
Plantas vivas	uni	273.136	321.744	195.769	218.424	450.915	37.835
Corales (distintos de los vivos)	uni	3.771	4.101	3.797	2.786	4.192	3.003
	Kg	6.803	4.841	2.108	4.010	5.657	5.283
Manufacturas diversas	uni	78.634	27.648	17.297	17.398	18.795	16.459
	Kg	0	0	0	3	5	1
Madera aserrada, en trozos, chapas o corteza	uni	0	0	0	0	0	306
	Kg	250	154.561	79.125	0	0	0
	m3	2.923	330	68	186	20.614	104
	m2	29.400	3.340	20.000	0	0	0
Otros productos	uni	10.004	9.136	2.853	745	393	14
	Kg	48.623	50.001	7.096	27.463	294.267	83.165
Total	uni	619.246	548.940	356.680	392.475	342.322	238.018
	Kg	56.177	211.173	88.940	31.670	300.128	88.862
	m3	2.923	330	68	186	20.614	104
	m2	29.400	3.340	20.000	0	0	0

La majoria (94'64% al 2012) d'importacions de fi comercial són pells i flancs sencers de rèptils (sobretot de cocodril, 39'74%, i serp pitó, 28'58%). En forma de manufactures com sabates, bolsos... La guineu gris argentina també n'és una espècie força afectada.

D'animals vius predomina la importació de rèptils (66'68% del total), entre els quals destaquen iguanes, tortugues i serps. Seguits dels corals (24'65%) i els escorpins (3'41%). En el període 2008-2012 les importacions de tortugues, camaleons i aus psitàcides es reduí un 90%.

En el cas de les exportacions i reexportacions (espècies originaries del país i productes manufacturats a partir de primeres matèries respectivament) coincideix amb que la majoria són de fi comercial, i són sobretot reexportacions de pells i flancs sencers de rèptils (99'93% al 2012: de cocodril, 22'71%, i serp, 69'77%).

D'animals vius predomina les aus psitàcides i falcons fonamentalment. Al 2011 hi va haver un pic corresponent al 90% dels animals exportats aquell any de coloms criats en captivitat.

Exportación y reexportación de especímenes CITES según finalidad:

Finalidad	Unidad	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Finalidad comercial	uni	498.704	326.223	146.285	299.307	214.182	167.506
	Kg	63.896	100.465	4.595	8.466	10.094	7.767
	m2	0	0	114	10.340	10.610	0
	ml	0	0	0	1.972	945	344
Trofeos de caza	uni	10	16	18	13	18	10
Otra finalidad	uni	1.495	637	186	405	2.084	434
	Kg	0	0	0	5	26	30
	ml	0	0	0	1.140	3.110	1.051
Total	uni	500.209	326.860	146.489	299.725	216.284	167.950
	Kg	63.896	100.465	4.595	8.471	10.120	7.798
	m2	0	0	114	10.340	10.610	0
	ml	0	0	0	3.112	4.055	1.395

Principales partidas de exportación y reexportación con finalidad comercial:

Espécimen	Unidad	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pieles y flancos enteros	uni	30.265	8.331	8.183	42.411	44.350	104.026
Pieles en trozos	uni	793	504	270	491	385	917
	Kg	4.661	0	9	27	7	85
Animales vivos	uni	1.225	1.212	867	2.021	26.27	2.209
	Kg	0	0	0	3.960	1.800	0
Plantas vivas	uni	106.052	148.570	102.580	125.641	103.680	18.357
Manufacturas diversas	uni	353.504	167.453	34.379	128.743	39.707	41.750
	Kg	0	0	0	1	42	1
Maderas en trozos, chapas y corteza triturada	uni	3.000	0	0	0	0	247
	Kg	0	96.850	0	0	0	0
	m2	0	0	114	10.340	10.610	0
	m3	0	0	0	0	0	2
Otros	uni	4.188	153	6	0	32	0
	Kg	3.455	3.615	4.584	4.479	8.244	7.682
	ml	0	0	0	1.972	945	344
Total	uni	499.017	326.223	146.285	299.307	214.181	167.506
	Kg	8.116	100.465	4.593	8.466	10.094	7.767
	m2	0	0	114	10.340	10.610	0
	m3	0	0	0	0	8	2
	ml	0	0	0	1.972	945	344

Entrevistes

Eduard Cumelles, veterinari membre de GMCAE-AVEPA i ha realitzat el control veterinari a expoterraria barcelona.

a) *Quines actuacions has dut a terme en el control veterinaria en l'“expoterraria”?*

Control dels animals en venda i exposició: estat de salut aparent, espai del que disposen, identificació de l'espècie, origen...

b) *Creus que la llei sobre tinença d'espècies exòtiques és adequada i realment s'aplica correctament? Hauria de ser més estricta?*

Crec que la llei aquí està en manca de coneixement, ja que és imprecisa i no es sol aplicar. No considero que hagi de ser més estricta però si feta per gent experta i que s'hauria d'aplicar bé.

c) *Creus que hi ha una desinformació en aquest sentit, tant pel que fa als propietaris o al públic en general? Quins creus que són els motius pels quals es tenen animals il·legals? És degut a desconeixement? Quin és el perfil d'aquestes persones?*

La desinformació és evident, la gent sap que no es pot tenir una tortuga mediterrània i poc més. En el cas de *Testudo hermanni* la gent les té per tradició familiar/herència o perquè se la troben i els fa gràcia o creuen que estarà millor a casa seva. En altres espècies les causes van des de desconeixement a interessos econòmics. Tampoc ajuda que segons la comunitat autònoma o el país, hi ha espècies que es poden tenir o no. El perill per les persones són multes i que els requisin els animals, poc més.

d) *Creus que el veterinari té el deure de denunciar la tinença d'espècies il·legals? Realment es denuncia o per por a perdre un client es fa la vista grossa?*

No sé fins a quin punt és responsabilitat del veterinari, tot i que si crec que com a mínim ha d'informar al propietari i no atendre l'animal si no té res greu. Realment no es sol denunciar. Jo personalment aconsello dur els animals autòctons a centres de recuperació.

e) *Creus que el tràfic il·legal és un problema greu? Quines espècies són les més afectades?*

No sabria dir les espècies més afectades, però si que és un problema greu.

f) *Quines solucions enfront el problema proposaries?*

Crec que és important respectar les exportacions legals i en cas que es vulguin tenir animals exòtics buscar-los nascuts en captivitat i sobretot ben documentats. Molts animals tot i tenir un origen legal, no arriben amb tota la documentació necessària al propietari, generalment, perquè tampoc saben que cal tenir i es converteixen en il·legals. Pel que fa a les lleis s'haurien de fer de manera que fossin clares, aplicables i coherents. I sobretot aplicar-les perquè sinó serveixen de poc.

Andrea Torres Pallés, del Departament de Fauna Salvatge, FAADA.

- a) *Creus que la llei sobre tinença d'espècies exòtiques és adequada i realment s'aplica correctament? Hauria de ser més estricta?*

No, manquen lleis que prohibeixin la tinença d'animals exòtics a particulars, manquen lleis que prohibeixin el seu comerç, les lleis de protecció animal no tenen en compte la fauna salvatge... a més a més les lleis existents regulen el comerç però no el controlen ni tenen en compte l'animal com a individu, sinó com a objecte. A la hora d'aplicar-les, les administracions no exerceixen les seves competències i obligacions, demostren permissivitat davant la tinença i la venda il·legal d'animals, no comissen mai animals per falta de benestar, manquen inspeccions... I quan comissen els animals, en molts casos el deixen en dipòsit en la casa del mateix propietari, per la qual cosa la situació de l'animal no varia.

Les lleis no només haurien de ser més estrictes sinó que s'haurien d'aplicar, perquè no serveix de retenir lleis molt bones de protecció animal si després no es compleixen. Les administracions haurien de complir amb les seves obligacions: fer noves lleis, més inspeccions, posar sancions...

- b) *Quins creus que són els motius pels quals es té animals il·legals? És degut a desconeixement? Quin és el perfil d'aquestes persones?*

Es tenen per varis motius, en general però destaquen dos, el desconeixement i la moda. Moltes persones no són conscients de la responsabilitat que comporta tenir un animal salvatge, i encara menys de la dificultat de cobrir les seves necessitats. Tot i que de fet en captivitat mai es poden acabar de cobrir totes les necessitats biològiques... Animals socials se'ls tenen vivint sols, aquests no poden desplaçar-se ni fer les activitats que farien en llibertat... Així ens podem trobar amb persones que han comprat tortugues o un porc vietnamita i no saben que els animals els hi creixerien considerablement, o que compren un petaure sense saber que són espècies nocturnes i socials i que per tan durant el dia estan inactius dormint i que necessiten de la companyia d'altres de la mateixa espècie...

I l'altre motiu és el fet que es posi de moda tenir un animal. Tenir un animal exòtic/salvatge ja de per si està vist com algo "cool". A les persones els hi agrada fardar de tenir animals estranys, originals i exòtics. I quan es posa de moda tenir un animal (com ha passat amb les iguanes, els camaleons, els porcs vietnamites, els petaures...) la gent se'l compra.

No trobem un perfil concret. Destaquen però dos de molt diferents, aquells que en saben molt dels animals i es consideren uns apassionats, de manera que els volen tenir a casa i en la majoria de casos com més en tinguin millor (són com col·leccionistes). I aquells que són ignorants i desconeixen totalment la biologia, anatomia, forma de vida i necessitats de l'animal que compren, però que ho fan perquè està de moda o perquè els tira tenir un animal que no és comú.

- c) *Quants decomisos es realitzen? Són efectius?*

Com ja he comentat en la primera pregunta aquest és un dels problemes, es realitzen molts pocs comisos i dels pocs que es realitzen la majoria són comisos on els animals es deixen en dipòsit a casa del propi propietari, pel que la situació per l'animal no canvia ni millora. A sobre no es realitzen comisos per falta de benestar, es a dir que si el propietari d'un animal el té en molt males condicions però té els papers, no el comissa.

d) *Creus que el tràfic il·legal és un problema greu? Quines espècies són les més afectades?*

Sí que ho és, i ho està demostrat. El mercat il·legal d'animals és la tercera activitat criminal en el món, després del tràfic de drogues i el d'armes.

De deu animals vius que treuen del seu hàbitat només n'arriba un viu a al seu destí degut a les condicions de transport, desnutrició, maltracte i estrès al que estan sotmesos. Per això, el tràfic d'espècies es la segona causa de pèrdua de biodiversitat en el món, després de la destrucció de l'hàbitat. Així doncs el tràfic il·legal d'animals està contribuint significativament a la extinció de moltes espècies.

Les espècies més afectades són els rèptils i els ocells, ja que la seva mida petita facilita el fet de poder-los amagar i transportar-los. Els monos també pel fet que són animals que des de sempre han agradat i caigut bé a les persones. Així doncs els animals més comercialitzats a Àsia, Europa i Nord-Amèrica (els principals destins d'aquest comerç il·legal) trobem que són lloros, altres ocells exòtics, monos, tortugues, serps i altres rèptils.

e) *Quines solucions enfront el problema proposaries?*

Per començar modificar, millorar i fer lleis més estrictes. Aplicar-les, fer més inspeccions i posar sancions més dures.

Posar un control sobre la venda d'animals per internet, en botigues i en altres centres. Prohibir la cria i la venda de particulars. Augmentar el control en les aduanes. Tot i que l'ideal seria prohibir la venda de qualsevol animal salvatge.

Crear més centres de recuperació d'animals salvatges no autòctons, per tal de reubicar-hi aquells que ja han estat extrets del seu hàbitat i que no es poder reintroduir.

Transmetre i difondre la problemàtica per tal de que la que es conscienciï sobre aquest problema i així la gent deixi de comprar animals salvatges. Si la demanda baixa en conseqüència la venda dels animals. Però amb una demanda alta per part de la població el tràfic d'animals seguirà alimentant-se.

Elena Obón, Veterinaria Centre fauna de Torreferrussa.

a) *Creus que la llei sobre tinença d'espècies exòtiques és adequada i realment s'aplica correctament? Hauria de ser més estricta?*

Crec que la legislació vigent és massa "lleugera". Hi ha poc control en general, costa molt perseguir a importadors, criadors, comerciants i finalment particulars que els adquireixen. Sí, crec que hauria de ser molt més estricte. El temps ha demostrat que moltes d'aquestes espècies han acabat per ser espècies exòtiques invasores, hi ha molts exemples: cotorres de Kramer (*Psittacula krameri*), la tortuga de Florida (*Trachemys scripta*), el caragol poma (*Pomacea sp*), etc.

b) *Creus que hi ha una desinformació en aquest sentit, tant pel que fa als propietaris o al públic en general? Quins creus que són els motius pels quals es té animals il·legals? És degut a desconeixement? Quin és el perfil d'aquestes persones?*

Sí, crec que hi ha molta desinformació. De vegades per ignorància, de vegades perquè és més barat o més fàcil d'obtenir una certa espècie.

c) *Creus que el veterinari té el deure de denunciar la tinença d'espècies il·legals? Realment es denuncia?*

Té el paper, sens dubte, però sovint no ho denuncia, només recomana al donant l'entrega.

d) *Creus que el tràfic il·legal és un problema greu? Quines espècies són les més afectades?*

Sí, ho crec per certes espècies que no crien bé en captivitat. Suposo que les psitàcides, alguns amfibis i rèptils. Algunes aus rapinyaires (falcons de varies espècies).

e) *Quines solucions enfront el problema proposaries?*

Controls més estrictes a aduanes, ports, aeroports i als comerços. Investigacions del comerç a través dels webs i fòrums d'animals.